

Kitap Koleksiyonu

Sultan II. Mahmut ile Kıbrıslıların özveriyle yarattıkları kütüphanede bulunan tarihi el yazmaları, 1951 yılı itibariyle, kütüphanenin bir yandan rutubetli olması, bir yandan da kitap kurtları tarafından zarara uğramıştır. Bu nedenle binanın tamir edilmesi ve kötü durumdaki 1750 adet kitabın bakımlarının yapılması (ilaçlanmaları) için 27.5.1955 tarihinde geçici olarak Kıbrıs Müzesi'ne taşınmıştır. Ancak bu kitapların değerli olanlarının bir kısmının kütüphaneye geri iade edilmediği kaydedilmektedir.

1989 sayımında kütüphanede 1283 adet el yazması ve 549 adet matbu kitap bulunmaktaydı. Önemli el yazmaları 1996 yılında Bakanlar Kurulu kararı ile Girne'deki Milli Arşiv Dairesi Müdürlüğü'ne devredilmiştir. Bugün bu eserler, Kıbrıs'ın kültürel mirası olarak korunmaya devam etmektedir.

Kıbrıs Vakıflar İdaresi

tel: +90 392 444 04 94

e-posta: evkaf@evkaf.net

adres: 11-13 Girne Caddesi
P.O. Box 118 - Lefkoşa

Daha fazla bilgi için QR kodu okutabilir veya **www.evkaf.org** adresini ziyaret edebilirsiniz.

“Hoş gör ki, hoş görülesin.”

İbn Hanbel - Hadis-i Şerif

**Sultan II. Mahmut
Kütüphanesi**

Tarihçe

Lefkoşa Selimiye Camisi'nin doğu kapısı karşısında yer alan Sultan II. Mahmut Kütüphanesi, 19. yüzyıl klasik Osmanlı mimarisinin önemli örneklerinden biridir. Kıbrıs Valisi Ali Ruhi Efendi tarafından 1829 yılında Sultan II. Mahmut döneminde yaptırılmıştır. Devlet ile vatandaşların işbirliğiyle kurulan ilk resmi "Devlet Kütüphanesi" olma özelliğiyle büyük önem taşımaktadır.

Sultan II. Mahmut

Kütüphaneye resmi olarak "**Kütüphane-i Amire**" (Devlet Kütüphanesi) adı verilmiş, ancak Kıbrıs Türkleri tarafından padişaha duyulan minnettarlık ve yapıldığı döneme atfen Sultan II. Mahmut Kütüphanesi, Sultan Mahmut Kütüphanesi gibi çeşitli isimlerle anılmıştır. Sultan II. Mahmut, kütüphaneye yaklaşık 200 cilt kitap bağışlamış, ayrıca bu kitapların bir kısmının babası I. Abdülhamit ve dedelerine ait olduğu bilinmektedir.

Mimari Özellikler

Kütüphane, yanları kemerli ve üzeri iki küçük kubbeye örtülü bir revak ile gerisindeki büyük kubbeli odadan oluşmaktadır. Yapının kuzey, güney ve batı cephelerinde "**Mâşallah**" yazılı mermer levhalar bulunmaktadır. Kütüphane odasının girişinde Sülüs hatla yazılmış ve Allah'ın gönderdiği vahiylerin (özellikle Kur'an'ın) içerdiği mesajların bozulmamış, doğru yolu gösteren ve kıymetli olduğuna vurgu yapan "**Fihâ kütübün gayyimeh**" ayeti yer almaktadır. Ayrıca, kütüphane memurunun ya da istirahat odası olduğu düşünülen bölümde 1829 tarihli Sultan Mahmut'un tuğrası bulunmaktadır.

Binanın doğu cephesi dışındaki kitabeler ve tuğra, dönemin sanatçısı Şeyh Feyzi Dede'ye aittir. Şeyh Feyzi Dede'ye ait taş yazıtta, Sultan Mahmut'tan ve yapılan kütüphaneden övgü ile söz edilmektedir.

Yönetimsel Süreçler

Osmanlı döneminde Vakıflar İdaresi'ne bağlı olan kütüphane, İngiliz Sömürge yönetiminde Maarif Müdürlüğü'ne devredilmiştir. Ancak 1920'li yıllarda kütüphane ihmal edilmiş, kitaplar dağıtılmış ve birçok eser zarar görmüştür. 1918'de kütüphaneyi ziyaret eden İngiliz araştırmacı George Jeffery, iç mekanın sade olduğunu ve birkaç küçük kitap dolabının bulunduğunu belirtmiştir.

1930 yılında Selimiye Camisi çevresinde yapılan düzenleme çalışmalarının ardından 1932'de kütüphane bahçesine ağaç dikme planları yapılmışsa da, o yıl yaşanan kuraklık nedeniyle uygulamaya geçirilememiştir. 1950'lerde Kıbrıs Eski Eserler Dairesi tarafından başlatılan tamirat çalışmaları, Evkaf murahhaslığı tarafından maddi destek görmüş ve 1953 yılında tamamlanmıştır.